

Raport cu privire la realizarea Programului de lucrări statistice pe anul 2020

Programul Lucrărilor Statistice (PLS) aprobat anual de Guvern, reprezintă instrumentul de bază care prevede lucrările statistice realizate de către Biroul Național de Statistică (BNS), precum și lucrările executate și informații furnizate de ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități către BNS pentru elaborarea statisticilor oficiale.

BNS a realizat în termenii stabiliți, majoritatea lucrărilor statistice cuprinse în PLS 2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.676 din 27 decembrie 2019 „Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pe anul 2020”.

Astfel, în **Compartimentul A, Capitolul VI al PLS (*Lucrările și cercetările statistice realizate de BNS*)**, din cele **103 lucrări /cercetări statistice** cu diversă periodicitate (lunară, trimestrială și anuală) cuprinse în PLS - au fost realizate **102 lucrări**, ceea ce a constituit **99,0%** din lucrările prevăzute pentru anul 2020. Din cele 102 lucrări statistice realizate de către BNS, cu întârziere au fost elaborate 16 (15,7%) lucrări (inclusiv cu întârziere de până la 3 zile -5.lucrări (4,9%)), din care cu periodicitatea anuală – 15 lucrări și una lunară. Întârzierile au fost cauzate în principal de restricțiile și provocările ce țin de situația pandemică de Covid-19. Astfel, e.g. în legătură cu situația pandemică a fost prelungit cu 2 luni, termenul de prezentare a situațiilor financiare pentru entități cu 2 luni, inclusiv: până la 29 mai 2020 prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.3 din 23.03.2020 și până la 30 iunie 2020 prin Legea 69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative (art. XXVII).

Termenul de prezentare a informației pentru cercetarea anuală ”Indicatorii privind sărăcia” pentru a 2019 (lucrarea nr.71) a fost depășit cu 5 luni, din cauza ajustării metodologiei Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC) au fost introduse un șir de modificări, care au avut un impact major asupra estimatorilor privind sărăcia: au fost îmbunătățite chestionarele CBGC, implementat un nou plan de sondaj. Cu sprijinul Băncii Mondiale a fost revizuită metodologia de estimare a indicatorilor privind sărăcia, pe baza căreia au fost calculați indicatorii privind sărăcia pentru anul 2019 (la data de 27 noiembrie).

În anul 2020, în contextul măsurilor restrictive asupra mobilității populației și a salariilor instituțiilor bugetare (inclusiv BNS), impuse pentru perioada de urgență în sănătate publică, cauzate de evoluția situației epidemiologice a infecției Covid-19 la nivel național, ***n-a fost realizată lucrarea nr.72*** ”Desfășurarea cercetării „Accesul Populației la Serviciile de Sănătate”, preconizată a fi realizată în trimestrul 3 a 2020. În consultare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a fost convenită amânarea realizării Studiului „Accesul populației la serviciile de sănătate” pentru anul 2021, cu asigurarea condițiilor prielnice pentru realizarea acestei lucrări statistice în teren.

Întru asigurarea accesului cât mai larg al autorităților publice centrale și locale, altor beneficiari la informație statistică relevantă, fiabilă și oportună în vederea satisfacerii cerințelor informaționale ale societății și garantarea accesului utilizatorilor interni, cât și a celor de peste hotarele țării la fondul de date statistice, BNS a elaborat și diseminat:

- **152 comunicate statistice** pe diverse domenii de activitate vizând starea și evoluția vieții sociale, demografice, economice și culturale a țării, față de 148 preconizate în PLS 2020 (102,7%)(pct.104 al PLS);

- **21 publicații statistice** (pct.105), cu periodicitate anuală și trimestrială, față de 13 planificate în PLS (161,5%).

Pagina oficială Web a BNS continuă să fie cel mai important instrument de diseminare a datelor statistice. Pe parcursul anului 2020 site-ul a fost vizitat de circa 332,6 mii utilizatori, care au accesat site-ul de peste 684 mii ori și au afișat circa 2,0 milioane pagini.

Volumul informației diseminate prin intermediul băncii de date „StatBank” <http://statbank.statistica.md> crește în fiecare an, numărul tabelor fiind de 1220 (cu 157 mai mult decât în 2019). În anul de referință banca de date a devenit un instrument și mai popular, astfel, în anul 2020 banca de date a fost vizitată de circa 68,6 mii utilizatori, care au accesat banca de peste 141,6 mii ori, afișând circa 1,28 milioane pagini.

Suplimentar la lucrările prevăzute în PLS, BNS în anul 2020 a furnizat informații statistice suplimentare conform cererilor de informații statistice primite de la 4206 solicitanți de date, dintre care 77 solicitări din străinătate. În urma examinării structurii solicitărilor pe domenii, trebuie menționat faptul că acestea sunt structurate relativ egal în statisticile economice și cele sociale.

Conform prevederilor Programului lucrărilor statistice pe anul 2020, a fost finalizată revizuirea indicatorilor naționali de monitorizare a ODD-lor și transmisă [Comitetului de coordonare pentru procesul de elaborare a Raportului de evaluare voluntară națională pentru implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030](#). Lista succintă de indicatori ODD a fost diseminată pe pagina web a [Cancelariei de Stat](#) și a BNS în formă de [Anexă Statistică](#) la Raportul de evaluare. (pct.107).

- La solicitarea organismelor internaționale, BNS a completat cu date statistice și a expediat în adresa acestora *110 chestionare* pe diverse domenii, periodicitatea fiind în cea mai mare parte anuală, față de 92 chestionare preconizate în PLS 2020, sau cu 19,6% mai mult (pct.106).

Pentru elaborarea statisticilor oficiale, în total 35 instituții și 2 entități au prezentat informațiile prevăzute în PLS 2020. Astfel, la compartimentul B ***Lucrările executate și informațiile furnizate de ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități***, instituțiile de resort au elaborat și prezentat Biroului Național de Statistică 120 titluri de lucrări, în proporție de **97,6%**, din cele 123 titluri de lucrări planificate în PLS 2020. Cu întârziere au fost realizate 11 lucrări (8,9%), din care 3 lucrări (2,4%) cu întârziere de la 4 până la 30 zile, iar 8 lucrări (6,5%) cu întârziere de la 42 până la 275 zile. Cauza principală a întârzierilor fiind pentru unele instituții (ANSP, IGPF) supra-solicitarea în perioada situației de urgență și excepțională de sănătate publică declarată urmare a situației pandemice Covid-19 cu atribuții de redresare a consecințelor și a regimului special de lucru în situația pandemică Covid-19.

N-au fost realizate de către autorități ale administrației publice centrale 3 lucrări (2.4%), inclusiv o lucrare de către Serviciul Fiscal de Stat și 2 lucrări de către Agenția Servicii Publice (ASP). În acest context nerealizate au rămas lucrările:

- nr.14 ”Forma IPC18 „Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate”, necesară pentru efectuarea calculelor experimentale cu privire la câștigul salarial, actualizarea registrului unităților statistice. Dat fiind caracterul experimental al activității, odată cu anunțarea situației de urgență și de sănătate publică, s-a dat prioritate colectării

și procesării rapoartelor statistice curente ale BNS. BNS contează pe sprijinul în continuare al IFS și obținerea datelor respective în anul 2021.

- nr. 86 ”Informația privind adresa (raion, sat/comună) de domiciliu și/sau reședința temporară a persoanelor care au traversat frontiera în 2019”, necesară pentru calculele fluxurilor migraționale și numărului populației în profil teritorial. Nerealizarea a fost cauzată de următoarele motive: (supra-solicitarea ASP în perioada situației de urgență și excepțională de sănătate publică declarată urmare a situației pandemice Covid-19, precum și lucrul în schimburi ale personalului acestor instituții cu personal limitat.
- nr.87 ”Informația privind migrația internă: sub.pct. 1) în anii 2013-2018 (istoricul înregistrărilor la domiciliu și/sau la reședința temporară) (anuale) și sub.pct. 2) în 2019 (trimestrial), necesară pentru calculele numărului populației în profil teritorial. Nerealizarea a fost cauzată de următoarele motive: (i) supra-solicitarea ASP în perioada situației de urgență și excepțională de sănătate publică declarată urmare a Covid-19, precum și lucrul în schimburi ale personalului acestora cu personal limitat; (ii) staff insuficient al ASP pentru dezvoltarea web-serviciilor pentru transferul datelor prin MConect; (iii) altă soluție urma să fie identificată pentru consumul de volume mare de date individuale care nu sunt eligibile pentru MConnect.

BNS apreciază mult buna cooperare cu instituțiile care au prezentat informațiile necesare pentru realizarea PLS 2020.

Suplimentar la lucrările specificate în PLS 2020 și întru satisfacerea mai deplină a necesităților utilizatorilor, BNS a efectuat un șir de activități, după cum urmează:

- A participat la elaborarea primului **Raport de Evaluare Națională Voluntară** (VNR) privind implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), a acordat suportul informațional și a elaborat prima ediție a publicației *Republica Moldova. Statistici pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, 2020*.
- În scopul analizei impactului pandemiei COVID-19 asupra bunăstării populației țării BNS a elaborat și implementat, începând cu trimestrul II al anului 2020, modulul “*Influența pandemiei COVID19 asupra gospodăriei*”, realizat în cadrul CBGC. Rezultatele modulului din trimestrul II al anului 2020 au fost utilizate la evaluarea impactului social și economic a pandemiei de COVID-19 în țară.
- Pe baza datelor modulului susmenționat, realizat suplimentar la PLS, BNS a elaborat și diseminat rezultatele cercetării “*Influența pandemiei COVID19 asupra gospodăriei*” în trimestrul II și Principalele rezultate ale cercetării “*Influența pandemiei COVID19 asupra gospodăriei*” în trimestrul III 2020.
- A organizat procesul de colectare a informațiilor adiționale privind efectele COVID-19 asupra situației pe piața muncii, rezultatele cărora au fost incluse în comunicatele de presă „*Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea forței de muncă și șomajul*” diseminate pentru trimestrul I¹ și II² ale anului 2020
- A elaborat datele privind *Prețurile medii de consum pentru unele produse de consum curent al populației*, de două ori pe lună, pentru a permite factorilor de decizie analiza și monitorizarea prețurilor de consum pentru produsele de importanță majoră.

¹ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6681>

² <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6749>

- A elaborat și diseminat nota informativă *Distribuția persoanelor vârstnice în profil teritorial în baza rezultatelor recensământului populației și al locuințelor din anul 2014*³ (în contextul Covid-19).
- A elaborat și diseminat seturi de date privind ponderea persoanelor de 60/63/65 de ani și peste și ale gospodăriilor din 1 persoana de 60/63/65 de ani și peste, pe comune și sexe⁴ conform datelor Recensământului Populației și al Locuințelor 2014.

Informația detaliată privind realizarea cap. VII al PLS „Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare”, pe fiecare lucrare în parte este prezentată în anexa la prezentul Raport.

Director general

Oleg CARA

³ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6652>

⁴ https://statistica.gov.md/public/files/ComPresa/Populatia/2019/Anexe_varstnici_comune_RPL_2014.xlsx